

Predmet: Zabrana povraćaja ili oslobođenja

Institut zabrane povraćaja ili oslobođenja od carine („no drawback rule”) ugrađen je u sporazume o slobodnoj trgovini sa ciljem da se onemogući povraćaj ili oslobođenje od plaćanja carine za bilo koji materijal bez porekla koji je korišćen u izradi finalnog proizvoda sa poreklom. Prema svojoj suštini reč je o obavezi plaćanja carine i drugih dažbina jednakog dejstva na sve repromaterijale bez porekla upotrebljene u izradi finalnog proizvoda koji se izvozi sa preferencijalnim poreklom prema odredbama sporazuma o slobodnoj trgovini koji ima ugrađen institut zabrane povraćaja ili oslobođenja. U tom smislu navedena obaveza izvoznika, u zavisnosti od okolnosti konkretnog slučaja, sastoji se ili u zabrani zahteva za povraćaj plaćenih carinskih dažbina (u slučaju uvoza repromaterijala u sistemu mogućeg povraćaja plaćenog-aktivno oplemenjivanje sistem povraćaja) ili u plaćanju carine i drugih dažbina jednakog dejstva (u slučaju uvoza repromaterijala kroz neki od postupaka sa oslobođenjem od plaćanja carinskih dažbina-aktivno oplemenjivanje sistem odlaganja). Kada je ugrađen u sporazum ovaj institut predstavlja jedan od nužnih uslova čija se ispunjenost utvrđuje u svakom konkretnom slučaju u postupku izdavanja uverenja o preferencijalnom poreklu robe koja se izvozi, a to na osnovu sticaja sva tri obeležja ovog instituta:

- 1) Roba bez porekla je upotrebljena u izradi finalnog proizvoda;
- 2) Roba bez porekla je uvezena kroz postupak kojim se predviđa povraćaj, oslobođenje ili neplaćanje, delimično ili potpuno (aktivno oplemenjivanje);
- 3) Finalni proizvod je sa preferencijalnim poreklom za koji se traži dokaz o poreklu prema odredbama sporazuma koji ima ugrađen institut zabrane povraćaja ili oslobođenja.

Republika Srbija u ovom trenutku primenjuje samo jedan sporazum o slobodnoj trgovini koji sadrži navedeni institut- Sporazum o slobodnoj trgovini u centralnoj Evropi – CEFTA 2006 (član 15. Protokola o poreklu).

Zbog uočenih nepravilnosti i neujednačenosti u sprovođenju zabrane oslobođenja od plaćanja carina i dažbina jednakog dejstva, po osnovu člana 15. Aneksa 4 (Protokol o definiciji pojma „proizvodi sa poreklom” i metodama administrativne saradnje) uz Sporazum CEFTA 2006, a u cilju efikasne, pune i pravovremene primene instituta zabrane povraćaja ili oslobođenja, carinarnice će počev od 01.07.2009 godine, vršiti obračun i naplatu carine i ostalih dažbina jednakog dejstva, po osnovu člana 15. Protokola o poreklu uz Sporazum CEFTA 2006, na sve repromaterijale upotrebljene u proizvodnji finalnog proizvoda, kroz izvozni postupak kada se traži dokaz o preferencijalnom poreklu CEFTA, na sledeći način:

1. **Pravni osnov** za primenu:
 - Član 15. Sporazuma o slobodnoj trgovini u centralnog Evropske - CEFTA 2006;
 - Član 224. Carinskog zakona Republike Srbije;
 - Pravilnik o obliku, sadržini, načinu podnošenja i popunjavanja deklaracije i drugih obrazaca u carinskom postupku.
2. **Popunjavanje** carinske isprave za ponovni izvoz robe JCI C3:

Carinska isprava za ponovni izvoz robe će, pored propisanih podataka, obavezno sadržavati i sledeće podatke:

- **Rubrika 44** – Posebna šifra za dokazivanje porekla iz grupe U koja će zameniti zahtev za plaćanje carine i drugih dažbina jednakog dejstva na upotrebljene repromaterijale, radi dokazivanja ispunjenosti uslova iz člana 15. Protokola o poreklu Sporazuma CEFTA 2006 za sticanje preferencijalnog porekla:

(U 12) (ZPO15/_____/specifikacija br. __/_____)
Ukupan iznos carine i dr. dažbina broj/godina

Iznos carine i ostalih dažbina jednakog dejstva navodiće se u ukupnoj vrednosti kroz navedenu šifru u rubrici 44. prvog naimenovanja JCI, uključujući i slučajeve ponovnog izvoza većeg broja finalnih proizvoda iz različitih tarifnih stavova deklariranih kroz više naimenovanja carinske isprave, kada će navedena šifra imati predznak S.

- **Rubrika 47** - u prvu podelu upisuje se šifra vrste carinske dažbine (01, 02, 05);
 - u drugu podelu svakog naimenovanja upisuje se ukupna vrednost svih repromaterijala upotrebljenih u izradi finalnog proizvoda tog naimenovanja;
 - treća podela se ne popunjava;
 - u četvrtu podelu upisuje se ukupan iznos obračunate vrste dažbina zaokružen na dva decimalna mesta, za sve repromaterijale upotrebljene u proizvodnji finalnog proizvoda iz posmatranog naimenovanja carinske isprave;
 - u petu podelu (NP) upisuje se šifra načina plaćanja ili obezbeđenja plaćanja carinskog duga iz Kodeksa šifara, i to samo kod prve dažbine u prvom naimenovanju;
- **Rubrika 48** - Odvojeno kosim crtama, upisuje se kao i do sada, šifra vrste garancije, PIB podnosioca, šifra carinskog organa koji je prihvatio garanciju, broj i godina garancije.

3. Specifikacija

Navedeni podaci unosiće se u carinsku ispravu na osnovu detaljne specifikacije prethodnih isprava (obrazac u prilogu), koju će izvoznik obavezno prilagati uz, i do sada traženu, izjavu da su na upotrebljene materijale bez porekla plaćene carina i druge dažbine jednakog dejstva (akt UC br. D-19275/1 od 19.10.2007 godine deo 9. stav 3.). Specifikacija će činiti sastavni deo dokazne dokumentacije u izvoznom postupku i kao takva će se prema svom broju i datumu upisivati kao podatak u okviru šifre (U12)(ZPO15), odvojeno kosom crtom od prethodnog podatka o ukupnom iznosu carina i drugih dažbina jednakog dejstva. Specifikacija će obavezno sadržavati podatke podeljene u grupe formirane prema vrsti izvoznog-finalnog proizvoda posebnog tarifnog stava i naimenovanja isprave ponovnog izvoza, i to sledeće: carinsku ispostavu podnošenja, broj i datum carinske isprave C5; vrstu, broj i datum odobrenja postupka aktivnog oplemenjivanja; vrstu robe-repromaterijala prema trgovačkom nazivu, tarifnoj oznaci, količini i vrednosti kako valutnoj tako i dinarskoj utvrđenoj prema kursu važećem na dan

izvoza finalnog proizvoda kada carinski dug po ovom osnovu i nastaje; propisanu carinsku stopu za svaku vrstu carinske dažbine; dinarski iznos ukupnog carinskog duga. Navedeni obračun mora jasno da pokaže sve navedene elemente u odnosu na svaki upotrebljeni repromaterijal, a po grupi izvoznog proizvoda za koji se obračun radi. Ukupan zbir ovako dobijenih obračuna po svakom finalnom proizvodu čini iznose koji će se upisivati kao carinska osnovica i iznos dažbina u Rubriku 47 na napred izneti način u odgovarajuće naimenovanje carinske isprave. Specifikacija je raspoloživi podatak koji će carinski organ koristiti za obračun carinskog duga, zbog čega ista, po prirodi stvari, mora biti potpisana i overena od strane odgovornog lica privrednog društva-izvoznika i priložena u originalu kao sastavni deo dokazne dokumentacije podnete uz izvozu carinsku ispravu.

4. **Naknadno izdavanje** uverenja o poreklu robe

U slučajevima naknadnog izdavanja uverenja o poreklu robe gde se takođe utvrđuje ispunjenost uslova iz člana 15. Protokola o poreklu Sporazuma CEFTA 2006, ali u okolnostima kada je izvozni postupak već okončan, predmetna specifikacija prethodnih isprava i izjava izvoznika će se prilagati u istoj formi carinskom organu uz zahtev za izdavanje uverenja o poreklu robe, dok će se obračun vršiti kroz carinsko-upravno rešenje.

Akt UC br. **148-07-483-01-224/2009** od 22.06.2009. godine

SPECIFIKACIJA PRETHODNIH ISPRAVA

PREMA IZVOZONOM PROIZVODU IZ JCI C3 ___/___, broj ___/___

Redni broj naimenovanja; naziv proizvoda; tarifna oznaka; količina; vrednost EUR/RSD

1. _____/_____/_____/_____, _____

- _____ C5 _____/_____ E01 _____/_____
 carinska ispostava broj datum broj datum

Trgovački naziv robe	Tarifna oznaka	Količina	Vrednost valutna	Vrednost dinarska	Stopa carine	Dažbine jedn.dejstva	Iznos duga
Ukupno							

- _____ C5 _____/_____ E01 _____/_____
 carinska ispostava broj datum broj datum

Trgovački naziv robe	Tarifna oznaka	Količina	Vrednost valutna	Vrednost dinarska	Stopa carine	Dažbine jedn.dejstva	Iznos duga
Ukupno							

Ukupna vrednost-carinska osnovica __ naimen.

Ukupan iznos carine za __ naimenovanje.

--	--

Iznos ostalih dažbina jednakog dejsta

--

Redni broj naimenovanja; naziv proizvoda; tarifna oznaka; količina; vrednost EUR/RSD

2. _____ / _____ / _____ / _____, _____

- _____ C5 _____ / _____ EO1 _____ / _____
carinska ispostava broj datum broj datum

Trgovački naziv robe	Tarifna oznaka	Količina	Vrednost valutna	Vrednost dinarska	Stopa carine	Dažbine jedn.dejstva	Iznos duga
Ukupno							

- _____ C5 _____ / _____ EO1 _____ / _____
carinska ispostava broj datum broj datum

Trgovački naziv robe	Tarifna oznaka	Količina	Vrednost valutna	Vrednost dinarska	Stopa carine	Dažbine jedn.dejstva	Iznos duga
Ukupno							

Ukupna vrednost-carinska osnovica __ naimen.

Ukupan iznos carine za __ naimenovanje.

--	--

Iznos ostalih dažbina jednakog dejstva

--

Privredno društvo

odovorno lice

Predmet: mišljenje o primeni pravila o poreklu robe

U vezi vašeg upita br. D-6720 od 10.09.2010. godine kojim ste tražili mišljenje Uprave carina po pitanju načina obračuna carine i dažbina jednakog dejstva na osnovu člana 15. Protokola 3 Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane i Republike Srbije, sa druge strane ("Sl. glasnik RS" br. 83/08 – u daljem tekstu Protokol o poreklu Prelaznog sporazuma), obaveštavamo vas o sledećem:

Institut zabrane povraćaja ili oslobođenja sadržan je u odredbama člana 15. Protokola o poreklu Prelaznog sporazuma kao i Protokolima o poreklu Sporazuma o izmeni i pristupanju Sporazumu o slobodnoj trgovini u centralnoj Evropi – CEFTA 2006; Sporazuma o slobodnoj trgovini između Republike Srbije i Republike Turske i Sporazuma o slobodnoj trgovini između Republike Srbije i država EFTA (čija se primena očekuje od 01.10.2010. godine.).

Po pitanju pravne prirode, uslova i načina za primenu instituta zabrane povraćaja ili oslobođenja obavešteni ste aktom UC br. 148-07-483-01-224/2009 od 22.06.2009. godine, s tim što je prema tadašnjem stanju u primeni preferencijalne trgovine i postojećih sporazuma o slobodnoj trgovini, jedino Sporazum CEFTA inkorporirao navedeni institut u svoje odredbe, što je i naglašeno u stavu 2. navedenog akta.

Shodno navedenom, a polazeći od toga da: svi sporazumi navedeni u stavu 2. ovog akta sadrže istovetne odredbe o zabrani povraćaja ili oslobođenja; da se materijali bez porekla mogu uvoziti kroz postupak aktivnog oplemenjivanja u sistemu odlaganja što isključuje plaćanje carine i dažbina jednakog učinka; da se dokaz o poreklu robe izdaje samo ukoliko su ispunjeni svi uslovi za primenu preferencijalnog tretmana propisani Protokolom o poreklu sporazuma čija se primena traži i da se, između ostalog, prilikom izdavanja dokaza o poreklu mora utvrditi činjenica plaćene carine i dažbina jednakog učinka na materijale bez porekla upotrebljene u izradi preferencijalnog izvoznog proizvoda, ova Uprava je stava da nema smetnji da se postojeći način obračuna shodno primeni i u slučajevima ostalih Sporazuma o slobodnoj trgovini navedenih u stavu 2. ovog akta.

Akt UC br. **148-07-483-01-224/3/10** od 27.09.2010. godine